



ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ

Οδηγός

σχετικά με τις επιτόπιες επιθεωρήσεις
και τις διερευνήσεις εποπτικών
υποδειγμάτων

BANKENTOEZICHT

Ιούλιος 2017

BANKTILLSYN BANKU UZRAUDZĪBA

BANKŪ PRIEŽIŪRA NADZÓR BANKOWY

VIGILANZA BANCARIA

BANKFELÜGYELET

BANKING SUPERVISION

SUPERVISION BANCAIRE BANČNI NADZOR

MAOIRSEACHT AR BHAINCÉIREACHT NADZOR BANAKA

BANKING SUPERVISION

PANGANDUSJÄRELEVALVE

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKOVNI DOHLED

БАНКОВ НАДЗОР

BANKTILLSYN

BANKENAUF SICHT

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ PANKKIVALVONTA

SUPRAVEGHERE BANCARĂ BANKOVÝ DOHL'AD

SUPERVIŽJONI BANKARJA

SUPERVISIÓN BANCARIA

BANKING SUPERVISION

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKENAUF SICHT

Περιεχόμενα

Διενέργεια επιτόπιων επιθεωρήσεων και διερευνήσεων εποπτικών υποδειγμάτων	2
1 Γενικό πλαίσιο επιθεωρήσεων	4
1.1 Οργάνωση της εποπτείας σημαντικών ιδρυμάτων	4
1.2 Διαδικασία λήψης αποφάσεων για τις επιθεωρήσεις	6
1.3 Στόχος των επιθεωρήσεων	6
1.4 Ανεξαρτησία των επιθεωρήσεων	7
1.5 Ρόλος του επικεφαλής αποστολής	8
1.6 Σύθεση της ομάδας επιθεώρησης	8
1.7 Συνεργασία	8
2 Διαδικασία επιθεώρησης	9
2.1 Συνοπτική παρουσίαση των διαφόρων σταδίων της επιθεώρησης	9
2.2 Περιγραφή των βασικών σταδίων της επιθεώρησης	9
2.3 Αποτελέσματα επιθεωρήσεων	15
3 Αρχές που ισχύουν για τις επιθεωρήσεις	19
3.1 Εξουσίες εποπτείας και έρευνας της ομάδας επιθεώρησης	19
3.2 Πρακτικές της ομάδας επιθεώρησης	21
3.3 Δικαιώματα των επιθεωρούμενων νομικών οντοτήτων και προσδοκίες της εποπτικής αρχής	22
3.4 Γλώσσα που χρησιμοποιείται στη διάρκεια της επιθεώρησης	27

Διενέργεια επιτόπιων επιθεωρήσεων και διερευνήσεων εποπτικών υποδειγμάτων

Εισαγωγή

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 του Συμβουλίου της 15ης Οκτωβρίου 2013 (**κανονισμός EEM**)¹, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) ασκεί τα εποπτικά καθήκοντα που της έχουν ανατεθεί για εποπτευόμενες οντότητες μέσω επιτόπιας και μη επιτόπιας εποπτείας, η οποία επιδιώκει συνδυαστικά να διασφαλίσει μια λεπτομερή και διεξοδική ανάλυση των εργασιών των εποπτευόμενων οντοτήτων. Η επιτόπια εποπτεία ασκείται μέσω της διενέργειας **επιτόπιων επιθεωρήσεων ή διερευνήσεων εσωτερικών υποδειγμάτων** (εφεξής «**επιθεωρήσεις**»), όπως ορίζεται στο άρθρο 12 του κανονισμού EEM. Οι επιτόπιες επιθεωρήσεις αποτελούν διεξοδικές διερευνήσεις του κινδύνου, των ελέγχων κινδύνων και της διακυβέρνησης, ενώ οι διερευνήσεις εσωτερικών υποδειγμάτων αποτελούν ενδεδειγμένες αξιολογήσεις των εσωτερικών υποδειγμάτων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των απαιτήσεων ιδίων κεφαλαίων, ιδιαίτερα όσον αφορά τις μεθοδολογίες, την οικονομική καταλληλότητα, τους κινδύνους, τους ελέγχους κινδύνων και τη διακυβέρνηση. Και τα δύο είδη επιθεώρησης διενεργούνται βάσει προκαθορισμένου αντικειμένου, χρονοδιαγράμματος και πόρων. Τα αποτελέσματα των επιθεωρήσεων περιγράφονται λεπτομερώς σε σχετικό πόρισμα.

Ο παρών οδηγός, ο οποίος εκπονήθηκε με τη συνδρομή των εθνικών αρμόδιων αρχών του EEM (**EAA**), δημοσιεύεται από την **ΕΚΤ** στο πλαίσιο της πολιτικής διαφάνειας που ακολουθεί. Στόχος του οδηγού είναι να αποτελέσει ένα χρήσιμο έγγραφο αναφοράς για τις εποπτευόμενες οντότητες και άλλες νομικές οντότητες στις οποίες η ΕΚΤ έχει αποφασίσει να διενεργήσει επιτόπια επιθεώρηση, καθώς και για το έργο των ομάδων επιτόπιας επιθεώρησης. Ο οδηγός παρουσιάζει τη διαδικασία επιθεώρησης, από την απόφαση διενέργειας της επιθεώρησης έως το στάδιο περαιτέρω παρακολούθησης (follow-up), και καθορίζει τις βέλτιστες πρακτικές που πρέπει να ακολουθούν οι επιθεωρούμενες οντότητες και οι ομάδες επιθεώρησης. Δεν καλύπτει τις διερευνήσεις εσωτερικών υποδειγμάτων από τις μεικτές εποπτικές ομάδες, οι οποίες δεν διενεργούνται ως επιτόπιες επιθεωρήσεις κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 12 του κανονισμού EEM.

Ο οδηγός αφορά τις επιθεωρήσεις που διενεργούνται σε (i) (**σημαντικά ιδρύματα**)², σε (ii) (**λιγότερο σημαντικά ιδρύματα**), όταν η ΕΚΤ αποφασίζει να ασκήσει άμεσα όλες τις σχετικές εποπτικές της εξουσίες για ένα λιγότερο σημαντικό ίδρυμα³, και σε (iii) άλλες νομικές οντότητες οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο των επιθεωρήσεων

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 του Συμβουλίου της 15ης Οκτωβρίου 2013 για την ανάθεση ειδικών καθηκόντων στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων, ΕΕ L 287 της 29.10.2013, σ. 63.

² Όπως ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 4 του κανονισμού EEM. Οι επιθεωρήσεις διενεργούνται σύμφωνα με το άρθρο 12 του ίδιου κανονισμού.

³ Σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 5 στοιχείο β) του κανονισμού EEM.

επειδή διατηρούν επιχειρηματική σχέση με την εποπτευόμενη οντότητα. Ο όρος «**επιθεωρούμενη νομική οντότητα**» χρησιμοποιείται και στις τρεις περιπτώσεις. Πιο συγκεκριμένα, η ΕΚΤ παρεμβαίνει:

- στα κράτη μέλη που συμμετέχουν στον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (**EEM**) (εφεξής «συμμετέχοντα κράτη μέλη»), με τη συνδρομή των ΕΑΑ·
- στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) που δεν συμμετέχουν στον ΕΕΜ (εφεξής «μη συμμετέχοντα κράτη μέλη»)·
- σε τρίτες χώρες.⁴

Ο παρών οδηγός δεν αποτελεί πάντως νομικά δεσμευτικό έγγραφο και δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υποκαταστήσει τις νομικές απαιτήσεις που προβλέπονται από τη σχετική εφαρμοστέα νομοθεσία της ΕΕ. Σε περίπτωση απόκλισης μεταξύ της νομοθεσίας της ΕΕ και του οδηγού, υπερισχύει η πρώτη.

Οι επιθεωρήσεις που αφορούν τομείς οι οποίοι δεν εμπίπτουν στο πεδίο του ΕΕΜ δεν περιλαμβάνονται επίσης στον παρόντα οδηγό. Πρόκειται κυρίως για τους τομείς που αφορούν την προστασία καταναλωτών και τις ρυθμίσεις καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες (ξέπλυμα χρήματος) και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, οι οποίοι εξακολουθούν να εμπίπτουν στην αρμοδιότητα κάθε συμμετέχοντος κράτους μέλους.

Ο παρών οδηγός περιλαμβάνει τις ακόλουθες τρεις ενότητες:

- Ενότητα 1: Γενικό πλαίσιο επιθεωρήσεων·
- Ενότητα 2: Διαδικασία επιθεώρησης·
- Ενότητα 3: Ισχύουσες αρχές για τις επιθεωρήσεις.

⁴ Για περισσότερες πληροφορίες βλ. την ενότητα 1.7 «Συνεργασία».

1 Γενικό πλαίσιο επιθεωρήσεων

1.1 Οργάνωση της εποπτείας σημαντικών ιδρυμάτων

Από τον Νοέμβριο του 2014, η ΕΚΤ είναι αρμόδια για την άμεση εποπτεία των σημαντικών ιδρυμάτων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 4 του κανονισμού ΕΕΜ και στα άρθρα 43 έως 69 του κανονισμού αριθ. 468/2014 της ΕΚΤ της 16ης Απριλίου 2014 (**κανονισμός για το πλαίσιο ΕΕΜ**)⁵.

1.1.1 Βασικές διατάξεις σχετικά με τις επιθεωρήσεις σε σημαντικά ιδρύματα

Οι βασικές διατάξεις που διέπουν τις επιθεωρήσεις σε σημαντικά ιδρύματα στηρίζονται στα ακόλουθα τρία κείμενα:

- τον κανονισμό ΕΕΜ, και ιδίως το άρθρο 12·
- τον κανονισμό για το πλαίσιο ΕΕΜ, ιδίως τα άρθρα 143 έως 146·
- την οδηγία 2013/36/ΕΕ της 26ης Ιουνίου 2013, η οποία επίσης αναφέρεται ως «οδηγία για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις IV» (**CRD IV**)⁶, ιδίως τα άρθρα 65 παράγραφος 3 στοιχείο γ) και τα άρθρα 53, 97 και 99.

1.1.2 Ρόλος του Εποπτικού Συμβουλίου

Το Εποπτικό Συμβούλιο είναι το εσωτερικό όργανο της ΕΚΤ που είναι αρμόδιο για τον προγραμματισμό και την εκτέλεση των καθηκόντων τραπεζικής εποπτείας που έχουν ανατεθεί στην ΕΚΤ. Πιο συγκεκριμένα, στο Εποπτικό Συμβούλιο έχει ανατεθεί η κατάρτιση ολοκληρωμένων σχεδίων εποπτικών αποφάσεων τα οποία εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο σύμφωνα με τη διαδικασία μη διατύπωσης αντιρρήσεων, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 26 παράγραφος 8 του κανονισμού ΕΕΜ και στο άρθρο 13ζ.2 του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Όπως προβλέπεται στο άρθρο 12 παράγραφος 3 του κανονισμού ΕΕΜ και στο άρθρο 143 του κανονισμού για το πλαίσιο ΕΕΜ, όλες οι επιθεωρήσεις διενεργούνται βάσει εποπτικής απόφασης της ΕΚΤ.

⁵ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ.468/2014 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 16ης Απριλίου 2014 που θεσπίζει το πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, των εθνικών αρμόδιων αρχών και των εθνικών εντεταλμένων αρχών εντός του ενιαίου εποπτικού μηχανισμού (κανονισμός για το πλαίσιο ΕΕΜ), ΕΕ L 141 της 14.5.2014, σ. 1.

⁶ Οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013 σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 338.

1.1.3 Ρόλος των μεικτών εποπτικών ομάδων

Η συνεχής εποπτεία κάθε σημαντικού ιδρύματος ανατίθεται σε μια μεικτή εποπτική ομάδα (**MEO**). Η ΕΚΤ αναλαμβάνει τη συγκρότηση και σύνθεση της ΜΕΟ. Κάθε ΜΕΟ αποτελείται από επόπτες της ΕΚΤ και των ΕΑΑ και έχει τον δικό της συντονιστή (**συντονιστής της ΜΕΟ**), ο οποίος εργάζεται στην ΕΚΤ, στη Γενική Διεύθυνση που είναι αρμόδια για τη μικροπρωληπτική εποπτεία του σημαντικού ιδρύματος. Τον συντονιστή ΜΕΟ συνδράμουν στο έργο του υποσυντονιστές οι οποίοι είναι μέλη του προσωπικού της οικείας ΕΑΑ.

Η συμβολή της ΜΕΟ στις επιτόπιες δραστηριότητες περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: α) κατάρτιση του **προγράμματος εποπτικής εξέτασης**, συμπεριλαμβανομένων των επιθεωρήσεων⁷, β) επικοινωνία με την ομάδα επιθεώρησης στη διάρκεια της επιθεώρησης, και γ) προετοιμασία συστάσεων ή προετοιμασία/συνεισφορά σε σχέδια αποφάσεων⁸ που προκύπτουν από τα ευρήματα της επιθεώρησης και στη συνέχεια περαιτέρω παρακολούθηση τυχόν διορθωτικών ενεργειών ή εποπτικών μέτρων.

Οι συναντήσεις στις εγκαταστάσεις της τράπεζας και οι εποπτικές επισκέψεις που πραγματοποιούν οι ΜΕΟ στο πλαίσιο των συνολικών εποπτικών τους καθηκόντων (π.χ. εις βάθος εξέταση («deep dive») συγκεκριμένου θέματος η οποία διενεργείται στις εγκαταστάσεις των επιθεωρούμενων νομικών οντοτήτων επί σειρά ημερών) δεν θεωρούνται επιθεωρήσεις και δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος οδηγού.

1.1.4 Ρόλος της ΕΚΤ στις επιθεωρήσεις

Οι επιθεωρήσεις συμπληρώνουν τη συνεχή εποπτεία. Ο ΕΕΜ επιδιώκει να έχει διαρκώς εις βάθος γνώση του πιστωτικού ιδρύματος, αφενός με την άσκηση συνεχούς εποπτείας, η οποία στηρίζεται κυρίως στις πληροφορίες που υποβάλλει το πιστωτικό ίδρυμα, και αφετέρου με τη διενέργεια επιθεωρήσεων για τον έλεγχο, μεταξύ άλλων, της ακρίβειας των πληροφοριών που χρησιμοποιούνται για την άσκηση συνεχούς εποπτείας.

Τα σχετικά τμήματα της Γενικής Διεύθυνσης Μικροπρωληπτικής Εποπτείας IV, τα οποία συνεργάζονται στενά με τις ΕΑΑ, είναι αρμόδια για τη συνεχή παρακολούθηση των επιθεωρήσεων και τη διασφάλιση ότι σε όλες τις επιθεωρήσεις εφαρμόζονται κοινά πρότυπα υψηλής ποιότητας. Για τον σκοπό αυτό, συνεργάζονται στενά με τις ΜΕΟ και τις ΕΑΑ (ιδιαίτερα με τις οριζόντιες υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για τις επιθεωρήσεις και τις σχετικές με τα υποδείγματα εργασίες).

⁷ Οι διερευνήσεις εσωτερικών υποδειγμάτων που διενεργούνται ως επιτόπιες επιθεωρήσεις δρομολογούνται σε γενικές γραμμές από τα πιστωτικά ιδρύματα μέσω της υποβολής δέσμης αίτησης για την έγκριση εσωτερικού υποδείγματος.

⁸ Η πλειονότητα των επιθεωρήσεων εσωτερικών υποδειγμάτων καταλήγουν σε σχέδιο απόφασης. Σε γενικές γραμμές, τα σχέδια αποφάσεων σχετικά με τα εσωτερικά υποδείγματα εκπονούνται από το Τμήμα Εσωτερικών Υποδειγμάτων της ΕΚΤ και εξετάζονται από τις ΜΕΟ προτού υποβληθούν στο Εποπτικό Συμβούλιο. Βλ. ενότητα 2.3.1 για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματα της επιθεώρησης.

1.2 Διαδικασία λήψης αποφάσεων για τις επιθεωρήσεις

Σύμφωνα με το άρθρο 99 της CRD IV, οι επιθεωρήσεις αποφασίζονται βάσει προγραμματισμού, ο οποίος εγκρίνεται τουλάχιστον σε ετήσια βάση και προσαρμόζεται στη διάρκεια του έτους. Οι επιθεωρήσεις διενεργούνται βάσει εποπτικής απόφασης της ΕΚΤ, στην οποία διευκρινίζεται το αντικείμενο και ο σκοπός της επιθεώρησης⁹.

1.3 Στόχος των επιθεωρήσεων

Οι επιθεωρήσεις αποβλέπουν σε μια διεξοδική ανάλυση διαφορετικών κινδύνων, συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, επιχειρηματικών μοντέλων ή διακυβέρνησης. Διενεργούνται βάσει προκαθορισμένου αντικειμένου και χρονοδιαγράμματος¹⁰ στις εγκαταστάσεις της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας. Ωστόσο, εάν κριθεί απαραίτητο, το εν λόγω αντικείμενο και το χρονοδιάγραμμα μπορούν να τροποποιηθούν στη διάρκεια της επιθεώρησης. Πιο συγκεκριμένα, σκοπός των επιτόπιων επιθεωρήσεων είναι:

- να εξετάζεται και να αξιολογείται το επίπεδο, η φύση και τα χαρακτηριστικά των εγγενών κινδύνων, λαμβάνοντας υπόψη τη νοοτροπία της οντότητας ως προς την αντιμετώπιση του κινδύνου·
- να εξετάζεται και να αξιολογείται η καταλληλότητα και η ποιότητα της εταιρικής διακυβέρνησης και του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση της επιχειρηματικής της δραστηριότητας και τους κινδύνους·
- να αξιολογούνται τα συστήματα ελέγχου και οι διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων, δίδοντας ιδιαίτερα έμφαση στον εντοπισμό αδυναμιών ή ευπαθειών που θα μπορούσαν να έχουν αντίκτυπο στα ίδια κεφάλαια της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας·
- να εξετάζεται η ποιότητα των στοιχείων του ισολογισμού και η οικονομική κατάσταση της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας·
- να αξιολογείται το επιχειρηματικό μοντέλο της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας·
- να ελέγχεται η συμμόρφωση προς τους τραπεζικούς κανονισμούς·
- να αξιολογείται η συμμόρφωση προς τις νομικές απαιτήσεις που αφορούν τα εσωτερικά υποδείγματα τα οποία χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων (αρχική έγκριση, ουσιώδεις μεταβολές, επεκτάσεις,

⁹ Άρθρα 9, 11 και 12 του κανονισμού EEM και άρθρα 142 και 143 του κανονισμού για το πλαίσιο EEM.

¹⁰ Εάν κριθεί απαραίτητο, το αντικείμενο και το χρονοδιάγραμμα της επιθεώρησης μπορούν να επεκταθούν στη διάρκεια της αποστολής.

εφαρμογή, μόνιμη μερική χρήση ή αντιστροφή σε λιγότερο εξελιγμένες προσεγγίσεις).

Οι επιθεωρήσεις διενεργούνται εντός του ΕΕΜ στο πλαίσιο της συνολικής εποπτικής διαδικασίας. Σύμφωνα με τις εποπτικές αρχές που διέπουν τη λειτουργία του ΕΕΜ, οι επιθεωρήσεις πρέπει να είναι:

- **Κινδυνοκεντρικές**, δηλ. να εφαρμόζουν γενικά αποδεκτές έννοιες και τεχνικές, ιεραρχώντας παράλληλα τις προσπάθειες που καταβάλλονται όταν γίνεται αντιληπτός υψηλότερος κίνδυνος ή χαμηλότερο επίπεδο ελέγχου εντός του επιθεωρούμενου τομέα ή δραστηριότητας.
- **Αναλογικές**, δηλ. να είναι ανάλογες του μεγέθους, των δραστηριοτήτων και του προφίλ κινδύνου της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας. Η εφαρμογή της εν λόγω αρχής διευκολύνει επίσης την αποτελεσματική κατανομή των πόρων.
- **Παρεμβατικές**, καθώς, λόγω της εξέλιξης των εποπτικών προσεγγίσεων, υφίσταται ολοένα και μεγαλύτερη ανάγκη για μεγαλύτερη παρεμβατικότητα των εποπτικών φορέων, οι οποίοι καλούνται να διατυπώνουν περισσότερες αξιολογήσεις βάσει κρίσης και να κατανοούν καλύτερα τα προφίλ κινδύνου και τις επιχειρηματικές γραμμές των εποπτευόμενων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Οι επιθεωρήσεις διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στο πλαίσιο αυτό, παρέχοντας στους εποπτικούς φορείς την ευκαιρία να αποκτούν βαθύτερη κατανόηση η οποία στηρίζεται στην πολύτιμη γνώση που αποκομίζουν από τον έλεγχο «από πρώτο χέρι».
- **Προσανατολισμένες προς το μέλλον**, δηλ. να εξετάζουν πέρα από τα τρέχοντα ή ιστορικά μεγέθη για να προβλέπουν τις πιθανές μελλοντικές αρνητικές επιδράσεις.
- **Προσανατολισμένες στις δράσεις**, δηλ. να οδηγούν σε διορθωτικές ενέργειες ή/και μέτρα που πρέπει να λαμβάνει το πιστωτικό ίδρυμα σύμφωνα με χρονοδιαγράμματα που παρακολουθεί η ΜΕΟ.

Οι συγκεκριμένοι στόχοι μιας επιθεώρησης εξαρτώνται από το επιχειρηματικό μοντέλο και το προφίλ κινδύνου του οικείου ιδρύματος.

1.4 Ανεξαρτησία των επιθεωρήσεων

Ο **επικεφαλής αποστολής** και η ομάδα επιθεώρησης ενεργούν ανεξάρτητα από τη ΜΕΟ, σε συνεργασία όμως με αυτήν. Μετά τη λήψη της εποπτικής απόφασης για διενέργεια επιθεώρησης, την αποκλειστική ευθύνη για την εφαρμογή της έχει ο επικεφαλής αποστολής, ο οποίος είναι υπεύθυνος για τη σύνταξη πορίσματος που παρουσιάζει τα ευρήματα της ομάδας επιθεώρησης.

1.5 Ρόλος του επικεφαλής αποστολής

Σύμφωνα με το άρθρο 144 του κανονισμού για το πλαίσιο EEM, η EKT ορίζει τον επικεφαλής αποστολής, ο οποίος επιλέγεται μεταξύ των μελών του προσωπικού της EKT ή των EAA, ως επικεφαλής της επιθεώρησης. Βάσει της αρχής της EKT σχετικά με την ανεξαρτησία μεταξύ των επιτόπιων και των μη επιτόπιων καθηκόντων, ένα μέλος της MEO μπορεί να ανήκει στην ομάδα επιθεώρησης, δεν μπορεί όμως να ορίζεται επικεφαλής επιθεώρησης.

Ο επικεφαλής αποστολής είναι ο βασικός υπεύθυνος με τον οποίο έρχεται σε επικοινωνία η επιθεωρούμενη νομική οντότητα σε ό,τι αφορά τα υπό εξέταση ζητήματα στη διάρκεια της επιθεώρησης. Ο επικεφαλής αποστολής διευθύνει την ομάδα επιθεώρησης, οργανώνει τα διάφορα στάδια της επιθεώρησης και είναι το μόνο μέλος της ομάδας αυτής που υπογράφει το σχετικό πόρισμα. Είναι επίσης υπεύθυνος για την ενημέρωση των σχετικών τμημάτων και διευθυντικών στελεχών της EKT σχετικά με την πρόοδο της αποστολής.

Στην περίπτωση αντικατάστασης του επικεφαλής αποστολής λόγω μη διαθεσιμότητας, η MEO ειδοποιεί σχετικά την επιθεωρούμενη νομική οντότητα το συντομότερο δυνατόν.

1.6 Σύνθεση της ομάδας επιθεώρησης

Το άρθρο 144 του κανονισμού για το πλαίσιο EEM ορίζει ότι η EKT είναι επιφορτισμένη με τη σύσταση και τον καθορισμό της σύνθεσης των ομάδων επιθεώρησης με τη συμμετοχή των EAA.

Η ομάδα επιθεώρησης μπορεί να αποτελείται από επιθεωρητές της EKT, επόπτες που απασχολούνται στην EEA του συμμετέχοντος κράτους μέλους της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας και επόπτες από άλλες EAA, καθώς και μέλη της MEO ή άλλα εξουσιοδοτημένα από την EKT άτομα. Μπορεί επίσης να περιλαμβάνει εξωτερικούς συμβούλους. Ανεξάρτητα από που προέρχονται, όλα τα μέλη της ομάδας υπάγονται στην ευθύνη του επικεφαλής αποστολής.

Η EKT ορίζει τα μέλη της ομάδας επιθεώρησης για τη διεξαγωγή όλων των απαραίτητων επιθεωρήσεων στις εγκαταστάσεις της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας.¹¹

1.7 Συνεργασία

Στις επιθεωρήσεις που αποφασίζει να διενεργήσει η EKT λαμβάνονται υπόψη τυχόν ρυθμίσεις ή συμφωνίες συνεργασίας που έχουν θεσπιστεί, σύμφωνα με τη συναφή ισχύουσα νομοθεσία, με τις εποπτικές αρχές των χωρών στις οποίες διεξάγονται οι επιθεωρήσεις.


¹¹ Άρθρο 12 παράγραφος 1 του κανονισμού EEM και άρθρο 143 του κανονισμού για το πλαίσιο EEM.

2 Διαδικασία επιθεώρησης

2.1 Συνοπτική παρουσίαση των διαφόρων σταδίων της επιθεώρησης

Το παρακάτω διάγραμμα παρουσιάζει τα στάδια της επιθεώρησης, τα οποία επεξηγούνται λεπτομερέστερα στη συνέχεια.

Σχήμα 1
Στάδια επιθεώρησης

	Παράγραφος του οδηγού	
	1) Κοινοποίηση της επιθεώρησης στην επιθεωρούμενη οντότητα	2.2.1
	2) Πρώτο αίτημα παροχής πληροφοριών	2.2.1
	3) Εναρκτήρια συνάντηση	2.2.2
	4) Φάση των επιτόπιων εργασιών	2.2.2
	5) Τελευταία συνάντηση με την ομάδα επιθεώρησης με βάση το σχέδιο πορίσματος	2.2.3
	6) Τελικό πόρισμα	2.2.3
	7) Συνάντηση λήξης	2.3.1
	8) Σχέδιο προγράμματος δράσης της επιθεωρούμενης οντότητας Τελικό πρόγραμμα δράσης της επιθεωρούμενης οντότητας Περαιτέρω παρακολούθηση του προγράμματος δράσης της επιθεωρούμενης οντότητας	2.3.2

2.2 Περιγραφή των βασικών σταδίων της επιθεώρησης

2.2.1 Προπαρασκευαστική φάση

Στάδιο επιβεβαίωσης

Στο αρχικό στάδιο της προπαρασκευαστικής φάσης, επιβεβαιώνεται η διαθεσιμότητα και ετοιμότητα όλων των μερών που συμμετέχουν στην επιθεώρηση. Ενώ για τις

επιτόπιες επιθεωρήσεις πρόκειται πάντα για μια καθαρά εσωτερική διαδικασία, στις διερευνήσεις εσωτερικών υποδειγμάτων μπορεί επίσης να περιλαμβάνεται η επιβεβαίωση της ετοιμότητας της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας να υποβάλλει τη σχετική αίτηση.¹² Για την αξιολόγηση της εν λόγω ετοιμότητας μπορεί να χρειαστεί να πραγματοποιηθούν αρχικές συναντήσεις στις εγκαταστάσεις της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας σε πρώιμο στάδιο. Στις περιπτώσεις αυτές η επιθεωρούμενη νομική οντότητα λαμβάνει τις παρατηρήσεις της ΕΚΤ σχετικά με το εάν είναι έτοιμη να υποβάλει την επίσημη αίτηση.

Κοινοποίηση της έναρξης της επιθεώρησης

Ο επικεφαλής αποστολής ορίζεται επίσημα με επιστολή που αποστέλλει η ΕΚΤ.

Πέρα των ειδικών συνθηκών που αναφέρονται στην ενότητα 3.3.1 «Δικαίωμα ενημέρωσης για την έναρξη της επιθεώρησης», η ΕΚΤ κοινοποιεί στην επιθεωρούμενη νομική οντότητα την απόφασή της να διενεργήσει επιθεώρηση. Η εν λόγω απόφαση κοινοποιείται από μερικές εβδομάδες έως τουλάχιστον πέντε εργάσιμες ημέρες πριν από την έναρξη της επιθεώρησης¹³, δηλ. πέντε ημέρες πριν από την εναρκτήρια συνάντηση.

Η ΕΚΤ ενημερώνει τον **Διευθύνοντα Σύμβουλο** της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας με σχετική επιστολή. Εάν η επιθεώρηση διενεργείται σε όμιλο πιστωτικών ιδρυμάτων η μητρική εταιρεία του οποίου είναι εγκατεστημένη σε συμμετέχον κράτος μέλος ή εάν η επιθεωρούμενη νομική οντότητα είναι η θυγατρική μητρικής εταιρείας η οποία είναι εγκατεστημένη σε συμμετέχον κράτος μέλος, η κοινοποίηση διαβιβάζεται κατά κανόνα στη μητρική εταιρεία, η οποία με τη σειρά της πρέπει να ενημερώσει τις ενδιαφερόμενες θυγατρικές για την επερχόμενη επιθεώρηση. Η επιστολή κοινοποίησης αναφέρει το όνομα του επικεφαλής αποστολής και το αντικείμενο της επιθεώρησης.

Πρώτο αίτημα παροχής πληροφοριών

Αφού διαβιβαστεί η επιστολή κοινοποίησης και προτού διεξαχθεί η εναρκτήρια συνάντηση, ο επικεφαλής αποστολής θα πρέπει να ενημερώσει την επιθεωρούμενη νομική οντότητα σχετικά με την ταυτότητα των μελών της ομάδας τα οποία θα συμμετάσχουν στην επιθεώρηση και να αποστείλει στην επιθεωρούμενη νομική οντότητα ένα πρώτο αίτημα παροχής πληροφοριών το συντομότερο δυνατόν. Το εν λόγω αίτημα παραθέτει λεπτομερώς τις πληροφορίες που η ομάδα επιθεώρησης θεωρεί ότι είναι απαραίτητες να λάβει για να αρχίσει η επιθεώρηση. Στο πλαίσιο του πρώτου αιτήματος παροχής πληροφοριών, ο επικεφαλής αποστολής ζητεί να τεθεί στη διάθεση της ομάδας του ένας χώρος μαζί με τον απαραίτητο εξοπλισμό πληροφορικής και μέσων επικοινωνίας για τη διενέργεια της επιθεώρησης (βλ.

¹² Εκτός εάν η διερεύνηση εσωτερικών υποδειγμάτων διενεργείται κατόπιν πρωτοβουλίας του EEM και κατόπιν αιτήματος προς έγκριση που έχει υποβληθεί από την επιθεωρούμενη νομική οντότητα.

¹³ Άρθρο 145 παράγραφος 1 του κανονισμού για το πλαίσιο EEM.

ενότητα 3.3.3 «Συνθήκες εργασίας»). Οι ζητούμενες πληροφορίες περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, το οργανόγραμμα, τις διαδικασίες που αφορούν το αντικείμενο της επιθεώρησης και κάθε άλλη απαραίτητη πληροφορία [π.χ. βάσεις δεδομένων («data tapes») που περιέχουν πληροφορίες χαρτοφυλακίων]. Πριν από την εναρκτήρια συνάντηση μπορεί να ζητηθεί από την επιθεωρούμενη νομική οντότητα να παράσχει τα έγγραφα ή τις πληροφορίες που αναφέρονται στο πρώτο αίτημα παροχής πληροφοριών, προκειμένου να καταστεί δυνατή η συζήτηση κατά τη συνάντηση εφόσον χρειάζεται. Στη διάρκεια της επιθεώρησης θα ζητηθούν επίσης πρόσθετες πληροφορίες.

2.2.2 Φάση ελέγχου

Εναρκτήρια συνάντηση

Αφού η ΕΚΤ ειδοποιήσει την επιθεωρούμενη νομική οντότητα για την επικείμενη επιθεώρηση, ο επικεφαλής αποστολής επικοινωνεί με τον αρμόδιο της οντότητας για να εξακριβώσει κατά πόσο οι πληροφορίες που πρέπει να παρασχεθούν πριν και στη διάρκεια της εναρκτήριας συνάντησης είναι διαθέσιμες και για να διασαφηνίσει τυχόν ερωτήσεις σχετικά με το αίτημα. Έπειτα, ο επικεφαλής αποστολής ορίζει την ημερομηνία της εναρκτήριας συνάντησης. Η συνάντηση αυτή σηματοδοτεί την επίσημη έναρξη της επιθεώρησης.

Η εναρκτήρια συνάντηση αποτελεί την πρώτη επίσημη συνάντηση μεταξύ της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας και της ομάδας επιθεώρησης. Διοργανώνεται και προεδρεύεται από τον επικεφαλής αποστολής, διεξάγεται δε στις εγκαταστάσεις της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας τουλάχιστον πέντε ημέρες μετά την κοινοποίηση της επιστολής σχετικά με τη διενέργεια επιθεώρησης. Κατά κανόνα, στη διάρκεια της επιθεώρησης όλες οι συναντήσεις διεξάγονται στις εγκαταστάσεις της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας (βλ. ενότητα 3.1 «Δικαίωμα πρόσβασης σε εγκαταστάσεις του ιδρύματος»).

Ο επικεφαλής αποστολής ενημερώνει τον συντονιστή της ΜΕΟ σχετικά με την εναρκτήρια συνάντηση, στην οποία μπορούν να συμμετάσχουν ο συντονιστής της ΜΕΟ, άλλα μέλη της ΜΕΟ και εκπρόσωποι του αρμόδιου τμήματος της Γενικής Διεύθυνσης Μικροπρωληπτικής Εποπτείας IV.

Για τη διοργάνωση αποτελεσματικής εναρκτήριας συνάντησης απαιτείται αρκετή ευελιξία όσον αφορά τη διάρκεια και τους συμμετέχοντες. Θα πρέπει να συμμετέχει όλη η ομάδα επιθεώρησης, εκτός και αν απαιτείται άλλως λόγω του μεγέθους της ή άλλων συνθηκών.

Στη διάρκεια της συνάντησης, ο επικεφαλής αποστολής συστήνει την ομάδα στη διοίκηση της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας, παρουσιάζει τους στόχους και το αντικείμενο της επιθεώρησης και εκθέτει λεπτομερώς τα διάφορα στάδια, ιδίως τον προγραμματισμό των πρώτων συναντήσεων. Ένας υψηλόβαθμος εκπρόσωπος της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας θα πρέπει να συμμετέχει στην εναρκτήρια

συνάντηση. Πρόκειται είτε για τον Διευθύνοντα Σύμβουλο είτε για εκτελεστικό μέλος του διοικητικού συμβουλίου. Επίσης, μπορεί να γνωστοποιηθεί ενδεικτικό πρόγραμμα σχετικά με τη διάρκεια των ελέγχων.

Κατά τη συνάντηση, ο επικεφαλής αποστολής ενδέχεται να ζητήσει από την επιθεωρούμενη νομική οντότητα να προβεί σε γενική παρουσίαση της οργανωτικής της δομής, του επιχειρηματικού της μοντέλου, της πολιτικής και των διαδικασιών στρατηγικής και διακυβέρνησης, καθώς και των βασικών της διαδικασιών στους τομείς που θα καλύψει η επιθεώρηση. Ο επικεφαλής αποστολής μπορεί επίσης να ζητήσει από την επιθεωρούμενη νομική οντότητα να προσδιορίσει τους βασικούς αρμόδιους επικοινωνίας για κάθε θέμα, κατά περίπτωση.

Η επιθεωρούμενη νομική οντότητα θα πρέπει να εκμεταλλευτεί την εναρκτήρια συνάντηση για να διασαφηνίσει τυχόν απορίες που έχει σχετικά με την επιθεώρηση. Επί τη ευκαιρία αυτή, η ομάδα επιθεώρησης μπορεί επίσης να καθορίσει προθεσμίες για να λάβει τυχόν πληροφορίες που έχει ζητήσει και δεν της έχουν παρασχεθεί.

Εκτέλεση του προγράμματος εργασίας

Μετά την εναρκτήρια συνάντηση, η ομάδα επιθεώρησης ξεκινά τους ελέγχους της στις εγκαταστάσεις της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας. Η φάση ελέγχου συνίσταται σε συνεντεύξεις και εξέταση των διαδικασιών, εκθέσεων και φακέλων. Συλλέγονται στοιχεία για να διασφαλιστεί ότι εφαρμόζεται διαδρομή ελέγχου (audit trail) σχετικά με τυχόν αδυναμίες που εντοπίζει η ομάδα επιθεώρησης.

Στη συνέχεια παρατίθενται μερικές από τις ποικίλες τεχνικές επιθεώρησης που υπάρχουν.

- **Παρατήρηση, πληροφόρηση, επαλήθευση και ανάλυση πληροφοριών:** στόχος είναι ο έλεγχος και η ανάλυση των πληροφοριών που παρέχει η νομική οντότητα και η παρατήρηση των συναφών διαδικασιών. Επομένως είναι απαραίτητο να επιτρέπεται στην ομάδα επιθεώρησης η πρόσβαση σε όλες τις ζητούμενες πληροφορίες και σε όλα τα σχετικά συστήματα πληροφορικής (βλ. ενότητα 3.3.3 «Συνθήκες εργασίας»).
- **Στοχευμένες συνεντεύξεις:** οι συναντήσεις στην επιθεωρούμενη νομική οντότητα με αρμόδια μέλη του προσωπικού επιτρέπουν στην ομάδα επιθεώρησης να συλλέγει πληροφορίες σχετικά με τους επιθεωρούμενους τομείς και να συγκρίνει τις τεκμηριωμένες διαδικασίες και τις οργανωτικές δομές με τις πρακτικές που εφαρμόζει η οντότητα. Η ομάδα μπορεί να θέσει υπό συζήτηση αυτές τις πρακτικές κατά τις συνεντεύξεις. Στις συνεντεύξεις που θεωρούνται σημαντικές παρευρίσκονται τουλάχιστον δύο επιθεωρητές.
- **Σύντομη επισκόπηση διαδικασιών (walk-through):** σκοπός της εν λόγω τεχνικής είναι να διασφαλίσει ότι η διαδικασία την οποία η επιθεωρούμενη νομική οντότητα αναφέρει ότι υιοθετεί εφαρμόζεται πράγματι στην πράξη. Έτσι διευκρινίζεται και η συνέπεια των διαδικασιών, επιτρέποντας στην ομάδα να εντοπίσει τα κενά ή τις αδυναμίες τους.

- **Δειγματοληψία/κατά περίπτωση εξέταση:** λαμβάνονται δείγματα (π.χ. μεμονωμένες δανειακές δεσμεύσεις ή άλλες επιχειρηματικές συναλλαγές) προκειμένου να επικυρωθούν τα αποτελέσματα της εξέτασης και να μπορέσουν οι επιθεωρητές να εκτιμήσουν την ποιότητα της διαχείρισης κινδύνων του ιδρύματος. Επιπλέον, η δειγματοληψία διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στον εντοπισμό προβλημάτων ή/και κινδύνων και βοηθά στην αξιολόγηση της σοβαρότητάς τους. Μπορεί να χρησιμοποιηθούν μέθοδοι αναγωγής οι οποίοι θα παρουσιαστούν με διαφανή τρόπο στην επιθεωρούμενη νομική οντότητα.
- **Επιβεβαίωση στοιχείων:** η ακεραιότητα, ακρίβεια και συνέπεια των στοιχείων της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας πρέπει να ελέγχεται με εκ νέου με υπολογισμούς, με τη διενέργεια συγκριτικής ανάλυσης ή ακόμη ζητώντας επιβεβαίωση από τους αντισυμβαλλόμενους (αποστολή επιστολών).
- **Δοκιμές υποδειγμάτων:** η επιθεωρούμενη νομική οντότητα καλείται να διενεργήσει δοκιμές όσον αφορά την απόδοση των υποδειγμάτων της και τα αποτελέσματά τους στο πλαίσιο διαφόρων υποθετικών και ιστορικών συνθηκών στην αγορά (π.χ. ανάλυση σεναρίων).

Στη διάρκεια της φάσης ελέγχου, η ομάδα επιθεώρησης μπορεί να διεξάγει ενημερωτικές συναντήσεις εργασίας με την επιθεωρούμενη νομική οντότητα προκειμένου να συζητήσει προκαταρκτικά περιστατικά και ευρήματα πριν από τη διεξαγωγή της τελευταίας συνάντησης (βλ. ενότητα 3.3.1 «Ανάγκη ενημέρωσης για τα αποτελέσματα της επιθεώρησης»). Για τον σκοπό αυτόν, η ομάδα μπορεί να κοινοποιήσει σχέδια εγγράφων στην επιθεωρούμενη νομική οντότητα.

2.2.3 Φάση σύνταξης και υποβολής πορίσματος

Τα ευρήματα της επιθεώρησης επισημοποιούνται σε πόρισμα ελέγχου ή σε πόρισμα αξιολόγησης υποδειγμάτων (ο όρος «πόρισμα» αναφέρεται και στα δύο). Το πόρισμα είναι το αποτέλεσμα των συμπερασμάτων των ελέγχων που διενεργήθηκαν στη διάρκεια της επιθεώρησης. Περιλαμβάνει μια περίληψη, έναν πίνακα ευρημάτων και το κυρίως σώμα του πορίσματος. Μπορεί επίσης να προστεθούν παραρτήματα.

Μετά την ολοκλήρωσή του το σχέδιο πορίσματος διαβιβάζεται στο αρμόδιο τμήμα της Γενικής Διεύθυνσης Μικροπρωληπτικής Εποπτείας IV (και στην αρμόδια ΕΑΑ για τη διενέργεια ελέγχου συνέπειας, στο πλαίσιο του οποίου μπορεί να πραγματοποιηθούν συζητήσεις με τον επικεφαλής αποστολής). Αφού λάβει υπόψη τις παρατηρήσεις που διατυπώνονται κατόπιν των ελέγχων συνέπειας, ο επικεφαλής αποστολής συντάσσει το σχέδιο πορίσματος το οποίο κοινοποιεί στην επιθεωρούμενη νομική οντότητα. Στην περίπτωση των ιδρυμάτων που έχουν ζητήσει να επικοινωνούν με την ΕΚΤ στην εθνική τους γλώσσα, το σχέδιο πορίσματος μεταφράζεται στη γλώσσα που έχουν επιλέξει. Δεδομένου ότι το σχέδιο πορίσματος δεν είναι επίσημο έγγραφο, τα εν λόγω ιδρύματα μπορούν να επιλέξουν να παραιτηθούν από το εν λόγω δικαίωμα προκειμένου να επιταχυνθεί η διαδικασία, χωρίς καμία επίδραση σε μελλοντικές διαδικασίες.

Ο επικεφαλής αποστολής διαβιβάζει το σχέδιο πορίσματος μαζί με το τυποποιημένο υπόδειγμα παρατηρήσεων στην επιθεωρούμενη νομική οντότητα. Με βάση το σχέδιο πορίσματος, ο επικεφαλής αποστολής συγκαλεί μια τελευταία συνάντηση με την ομάδα επιθεώρησης, στην οποία προσκαλεί τα στελέχη που είναι αρμόδια για τη διοίκηση της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας.

Σκοπός της εν λόγω συνάντησης είναι να συζητηθεί το πόρισμα με την επιθεωρούμενη νομική οντότητα. Ο επικεφαλής αποστολής προεδρεύει στη συνάντηση, ενώ εκπρόσωποι από το αρμόδιο τμήμα της Γενικής Διεύθυνσης Μικροπρωληπτικής Εποπτείας IV, τις ΕΑΑ και τις ΜΕΟ καλούνται να συμμετάσχουν σε αυτή. Το σχέδιο πορίσματος θα πρέπει να έχει διαβιβαστεί μερικές ημέρες νωρίτερα, προκειμένου η επιθεωρούμενη νομική οντότητα να είναι σε θέση να προετοιμαστεί καταλλήλως για τη συνάντηση. Εάν η επιθεωρούμενη νομική οντότητα είναι η θυγατρική μητρικής εταιρείας η οποία είναι εγκατεστημένη σε συμμετέχον κράτος μέλος, το σχέδιο πορίσματος μπορεί επίσης να κοινοποιηθεί στη μητρική εταιρεία. Στην περίπτωση επιθεωρήσεων ομίλων με μητρική εταιρεία εγκατεστημένη σε συμμετέχον κράτος μέλος, το σχέδιο πορίσματος διαβιβάζεται στη μητρική.

Κατά την τελευταία συνάντηση με την ομάδα επιθεώρησης, ο επικεφαλής αποστολής παρουσιάζει το αποτέλεσμα της επιθεώρησης δίδοντας έτσι την ευκαιρία στην επιθεωρούμενη νομική οντότητα να παράσχει γραπτώς τις παρατηρήσεις της εντός δύο εβδομάδων από τη λήψη του σχεδίου πορίσματος (βλ. ενότητα «Δυνατότητα σχολιασμού των περιστατικών και των ευρημάτων»).

Έπειτα από την εν λόγω συνάντηση και αφού η επιθεωρούμενη νομική οντότητα είχε την ευκαιρία να παράσχει γραπτώς τα σχόλιά της, ο επικεφαλής αποστολής ολοκληρώνει το σχέδιο πορίσματος με βάση τις παρατηρήσεις που έλαβε, εφόσον χρειάζεται. Τότε συμπληρώνεται το υπόδειγμα παρατηρήσεων με την απάντηση του επικεφαλής αποστολής και επισυνάπτεται στο τελικό πόρισμα, το οποίο υπογράφεται από τον ίδιο. Το τελικό πόρισμα διαβιβάζεται τότε στην επιθεωρούμενη νομική οντότητα. Εάν η επιθεώρηση διενεργείται σε όμιλο πιστωτικών ιδρυμάτων η μητρική εταιρεία του οποίου είναι εγκατεστημένη σε συμμετέχον κράτος μέλος ή εάν η επιθεωρούμενη νομική οντότητα είναι η θυγατρική μητρικής εταιρείας η οποία είναι εγκατεστημένη σε συμμετέχον κράτος μέλος, το πόρισμα διαβιβάζεται στη μητρική.

Ανάλογα με το είδος της επιθεώρησης το πόρισμα χρησιμεύει ως βάση για είτε (i) σχέδιο επιστολής περαιτέρω ενεργειών (follow-up) που παραθέτει τις απαιτούμενες διορθωτικές ενέργειες στις οποίες θα πρέπει να προβεί η επιθεωρούμενη νομική οντότητα για να αντιμετωπιστούν οι ανεπάρκειες που αναφέρονται στο πόρισμα, είτε (ii) σχέδιο απόφασης το οποίο κοινοποιεί το αποτέλεσμα του αιτήματος που υπέβαλε το ίδρυμα (κατά περίπτωση). Το Σχήμα 2 παραθέτει τα στάδια που περιλαμβάνει η φάση σύνταξης και υποβολής πορίσματος.

Σχήμα 2

Στάδια της φάσης σύνταξης και υποβολής πορίσματος

- 1) Σύνταξη του πορίσματος ελέγχου/αξιολόγησης
- 2) Ολοκλήρωση των ελέγχων συνέπειας
- 3) Διαβίβαση του σχεδίου πορίσματος στο ίδρυμα
- 4) Διεξαγωγή της τελευταίας συνάντησης με την ομάδα επιθεώρησης
- 5) Λήψη παρατηρήσεων από την επιθεωρούμενη νομική οντότητα και αναθεώρηση του πορίσματος αντιστοίχως
- 6) Ολοκλήρωση του πορίσματος, το οποίο υπογράφεται από τον επικεφαλής αποστολής και διαβιβάζεται στην επιθεωρούμενη νομική οντότητα
- 7) Σύνταξη σχεδίου επιστολής περαιτέρω ενεργειών συμπεριλαμβανομένων των διορθωτικών ενεργειών ή σύνταξη σχεδίου απόφασης
- 8) Διαβίβαση προς την επιθεωρούμενη νομική οντότητα του σχεδίου επιστολής περαιτέρω ενεργειών/του σχεδίου απόφασης
- 9) Διεξαγωγή της συνάντησης λήξης (κατά περίπτωση)

2.3 Αποτελέσματα επιθεωρήσεων

2.3.1 Παρουσίαση των ζητούμενων διορθωτικών ενεργειών

Η τελική φάση της επιθεώρησης επιτρέπει στην ΕΚΤ να παρουσιάσει στην επιθεωρούμενη νομική οντότητα τυχόν συστάσεις ή τυχόν αναγκαία εποπτικά μέτρα χρησιμοποιώντας ένα από δύο διαφορετικά είδη μέσων.

Το πρώτο είδος μέσου, μια επιστολή στην οποία διατυπώνονται οι εποπτικές προσδοκίες, αποτελεί επιχειρησιακή πράξη η οποία δεν είναι νομικά δεσμευτική και δεν απαιτεί τη λήψη απόφασης από το Εποπτικό Συμβούλιο. Επομένως, δεν ακολουθείται η επίσημη διαδικασία για έκδοση απόφασης της ΕΚΤ, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος ακρόασης.

Έπειτα από διαβούλευση με το αρμόδιο τμήμα της Γενικής Διεύθυνσης Μικροπρωληπτικής Εποπτείας IV, ο συντονιστής της ΜΕΟ αποστέλλει στην επιθεωρούμενη νομική οντότητα σχέδιο επιστολής περαιτέρω ενεργειών, το οποίο περιλαμβάνει τυχόν συστάσεις. Στην περίπτωση επιτόπιων επιθεωρήσεων, αυτό πραγματοποιείται πριν από τη διενέργεια της συνάντησης λήξης.¹⁴ Στη συνάντηση αυτή, την οποία διοργανώνει και στην οποία προεδρεύει ο συντονιστής της ΜΕΟ, συμμετέχουν επίσης ο επικεφαλής αποστολής και ενδεχομένως εκπρόσωποι από το αρμόδιο τμήμα της Γενικής Διεύθυνσης Μικροπρωληπτικής Εποπτείας IV. Σκοπός

¹⁴ Η διαδικασία διερεύνησης εσωτερικών υποδειγμάτων δεν περιλαμβάνει συνάντηση λήξης.

αυτής της συνάντησης είναι να ενημερωθεί η επιθεωρούμενη νομική οντότητα για τυχόν περαιτέρω ενέργειες μετά την επιθεώρηση. Μετά τη συνάντηση λήξης, με την οποία ολοκληρώνεται επίσημα η φάση σύνταξης και υποβολής του πορίσματος της επιθεώρησης, η επιθεωρούμενη νομική οντότητα, καθώς και η οικεία ΕΑΑ, λαμβάνουν από την ΕΚΤ το τελικό έγγραφο περαιτέρω ενεργειών. Σε αυτό το έγγραφο περιγράφονται οι εποπτικές προσδοκίες.

Το δεύτερο είδος μέσου είναι μια εποπτική απόφαση της ΕΚΤ η οποία απευθύνεται στην επιθεωρούμενη νομική οντότητα και περιέχει νομικά δεσμευτικά εποπτικά μέτρα (βλ. ενότητα 2.3.1 «Παρουσίαση των ζητούμενων διορθωτικών ενεργειών»). Για την έκδοση μιας τέτοιας απόφασης ακολουθείται η διαδικασία μη διατύπωσης αντιρρήσεων που ορίζεται στο άρθρο 26 παράγραφος 8 του κανονισμού ΕΕΜ και τηρούνται οι αρχές της δέουσας διαδικασίας που ορίζονται στο άρθρο 22 του ίδιου κανονισμού και αναλύονται περαιτέρω στα άρθρα 25 έως 35 του κανονισμού για το πλαίσιο ΕΕΜ, συμπεριλαμβανομένης της ακρόασης του θιγόμενου μέρους.

Το αρμόδιο τμήμα της Γενικής Διεύθυνσης Μικροπρωληπτικής Εποπτείας IV εκπονεί την πρόταση για σχέδιο απόφασης προς υποβολή στο Εποπτικό Συμβούλιο. Η πρόταση, η οποία βασίζεται στο πόρισμα και στα αποτελέσματα των ελέγχων συνέπειας, αποστέλλεται στη ΜΕΟ προς εξέταση. Υποβάλλεται στη συνέχεια στο Εποπτικό Συμβούλιο και, αφού γίνει αποδεκτή, το πλήρες σχέδιο απόφασης αποστέλλεται στην επιθεωρούμενη νομική οντότητα, στην οποία παρέχεται το «δικαίωμα ακρόασης», τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 31 του κανονισμού για το πλαίσιο ΕΕΜ. Στη λήξη της περιόδου ακρόασης¹⁵, το αρμόδιο τμήμα της Γενικής Διεύθυνσης Μικροπρωληπτικής Εποπτείας IV εξετάζει τα σχόλια της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας και, αν κριθεί σκόπιμο, αναθεωρεί το σχέδιο απόφασης. Αυτό το αναθεωρημένο σχέδιο απόφασης υποβάλλεται στη συνέχεια εκ νέου στο Εποπτικό Συμβούλιο και, αφού γίνει αποδεκτό, υιοθετείται από το Διοικητικό Συμβούλιο στο πλαίσιο της διαδικασίας μη διατύπωσης αντιρρήσεων. Η τελική απόφαση της ΕΚΤ αποστέλλεται στη συνέχεια στην επιθεωρούμενη νομική οντότητα με άμεση νομική δεσμευτική ισχύ.

Η εποπτική απόφαση της ΕΚΤ, εκτός του ότι απαντά στο αίτημα για έγκριση που έχει υποβάλει το ίδρυμα, ενδέχεται να ασκεί άλλες εποπτικές εξουσίες, οι οποίες λαμβάνουν κυρίως μία από τις ακόλουθες μορφές.

- (i) Προϋποθέσεις (π.χ. ανασταλτικού χαρακτήρα): αναστέλλουν τη νομική αποτελεσματικότητα της άδειας που έχει χορηγήσει η ΕΚΤ για χρήση, μεταβολή ή επέκταση ενός εσωτερικού υποδείγματος μέχρις ότου η επιθεωρούμενη νομική οντότητα αναλάβει συγκεκριμένη διορθωτική ενέργεια προκειμένου να αποκαταστήσει τη συμμόρφωση προς μια νομική απαίτηση.
- (ii) Περιορισμοί: αυτοί περιορίζουν ή τροποποιούν τη χρήση ενός υποδείγματος. Ένας περιορισμός μπορεί, για παράδειγμα, να απαγορεύει τη χρήση του υποδείγματος για συγκεκριμένα χαρτοφυλάκια, ενώ μια τροποποίηση μπορεί, για παράδειγμα, να ορίζει μεταβολές στις τιμές ορισμένων παραμέτρων του

¹⁵ Γενικά, η περίοδος ακρόασης διαρκεί δύο εβδομάδες. Ωστόσο, η επιθεωρούμενη νομική οντότητα μπορεί να ζητήσει παράταση ή να αποστείλει τα σχόλιά της νωρίτερα.

υποδείγματος ή στις υπολογισμένες απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων. Ανεξαρτήτως μορφής, ο περιορισμός πρέπει να εφαρμόζεται από την ημερομηνία κατά την οποία αρχίζει να ισχύει η άδεια που χορηγείται με την απόφαση, δηλ. σχεδόν αμέσως, εκτός αν η απόφαση ορίζει συγκεκριμένη ημερομηνία από την οποία θα χρησιμοποιείται το νέο υπόδειγμα.

- (iii) Υποχρεώσεις: πρόκειται για διορθωτικές ενέργειες που επιβάλλονται σε μια επιθεωρούμενη νομική οντότητα με σκοπό την αποκατάσταση της συμμόρφωσης προς μια νομική απαίτηση, χωρίς να αναβάλλεται ή να περιορίζεται η χρήση του εσωτερικού υποδείγματος. Οι υποχρεώσεις περιλαμβάνουν προθεσμία για την ολοκλήρωση των ζητούμενων διορθωτικών ενεργειών.
- (iv) Συστάσεις: πρόκειται για διορθωτικές ενέργειες που συνιστώνται στην επιθεωρούμενη οντότητα. Σε αντίθεση με τις υποχρεώσεις δεν είναι νομικά δεσμευτικές.

Η παραβίαση προϋπόθεσης ή περιορισμού, ή η αδυναμία παροχής ικανοποιητικών αποδεικτικών στοιχείων για εκπλήρωση των υποχρεώσεων εντός των καθορισμένων προθεσμιών, μπορεί να οδηγήσει την ΕΚΤ να επανεξετάσει τους όρους χορήγησης της άδειας, συμπεριλαμβανομένης ανάκλησης ολόκληρης ή μέρους της απόφασης.

Στις περισσότερες περιπτώσεις, η διερεύνηση εσωτερικών υποδειγμάτων έχει ως αποτέλεσμα το δεύτερο είδος μέσου, ενώ η επιτόπια επιθεώρηση το πρώτο είδος μέσου.

2.3.2 Φάση περαιτέρω ενεργειών (follow-up)

Συστάσεις και πρόγραμμα δράσης

Οι ΜΕΟ είναι υπεύθυνες για τη φάση περαιτέρω ενεργειών της επιθεώρησης.

Όπως περιγράφεται στην ενότητα 2.3.1 «Παρουσίαση των ζητούμενων διορθωτικών ενεργειών», η ΕΚΤ αποστέλλει τελική επιστολή περαιτέρω ενεργειών/απόφαση προς τον διευθύνοντα σύμβουλο της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας στην οποία περιγράφονται οι απαιτούμενες ενέργειες ή τα εποπτικά μέτρα, συμπεριλαμβανομένων των προθεσμιών τους. Σκοπός αυτής της φάσης είναι να διασφαλιστεί ότι η επιθεωρούμενη νομική οντότητα αντιμετωπίζει εγκαίρως και καταλλήλως τις ενέργειες που ζητούνται από την ΕΚΤ.

Σε ένα δεύτερο στάδιο, η επιθεωρούμενη νομική οντότητα θα πρέπει να αποστείλει, έως την ημερομηνία που έχει ορίσει η ΕΚΤ, επίσημη απάντηση, συμπεριλαμβανομένου του προγράμματος δράσης της, στην οποία θα περιγράφεται λεπτομερώς ο τρόπος με τον οποίο θα αντιμετωπίσει τα διορθωτικά μέτρα που απαιτούνται από την ΕΚΤ. Το περιεχόμενο αυτής της απάντησης αξιολογείται από τον συντονιστή της ΜΕΟ.

Περαιτέρω παρακολούθηση του προγράμματος δράσης της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας

Ο συντονιστής της ΜΕΟ είναι αρμόδιος να παρακολουθεί περαιτέρω την υλοποίηση των διορθωτικών μέτρων από την επιθεωρούμενη νομική οντότητα έως ότου αυτά τα μέτρα ολοκληρωθούν. Η οντότητα μπορεί να χρειαστεί να υποβάλλει στον συντονιστή της ΜΕΟ επικαιροποιημένες πληροφορίες για τις διορθωτικές ενέργειες, βάσει ενδιάμεσων προθεσμιών.

Την καταληκτική ημερομηνία του προγράμματος δράσης, η ΕΚΤ μπορεί να αποφασίσει τα εξής:

- να ολοκληρώσει τη φάση περαιτέρω ενεργειών¹⁶, αν θεωρήσει ότι οι ενέργειες που ανέλαβε η επιθεωρούμενη νομική οντότητα συμμορφώνονται πλήρως με το αίτημα για περαιτέρω ενέργειες, ή
- να ζητήσει πρόσθετες πληροφορίες, προκειμένου να προσαρμόσει το πρόγραμμα δράσης.

Αν η επιθεωρούμενη νομική οντότητα δεν έχει υλοποιήσει το συμφωνηθέν πρόγραμμα δράσης αρκετά καλά ή εγκαίρως, η ΕΚΤ έχει την εξουσία να επιβάλει εποπτικά μέτρα.¹⁷

¹⁶ Η ολοκλήρωση της φάσης περαιτέρω ενεργειών μπορεί να συμφωνηθεί αν η επιθεωρούμενη νομική οντότητα εκπληρώνει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από μια απόφαση.

¹⁷ Στην ΕΚΤ έχουν ανατεθεί πειθαρχικές εξουσίες που παρέχουν το δικαίωμα επιβολής διοικητικών κυρώσεων και μέτρων με σκοπό την αποτροπή και επίλυση τραπεζικών κρίσεων. Όλες οι αποφάσεις που λαμβάνονται από το Εποπτικό Συμβούλιο προς τον σκοπό αυτό πρέπει να λαμβάνουν την έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ μέσω της διαδικασίας μη διατύπωσης αντιρρήσεων, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 26 παράγραφος 8 του κανονισμού ΕΕΜ και το άρθρο 13ζ της απόφασης ΕΚΤ/2014/1 της 22ας Ιανουαρίου 2014 για την τροποποίηση της απόφασης ΕΚΤ/2004/2 για τη θέσπιση του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

3 Αρχές που ισχύουν για τις επιθεωρήσεις

3.1 Εξουσίες εποπτείας και έρευνας της ομάδας επιθεώρησης

Γενικές εργασίες

Η ορθή διεξαγωγή και η αποτελεσματικότητα της επιθεώρησης θα πρέπει να αποτελούν τον κοινό στόχο των επιθεωρητών και της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας. Οι εσωτερικοί κανόνες και πολιτικές της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται καταχρηστικά με σκοπό την παρεμπόδιση αυτού του στόχου.

Δικαίωμα πρόσβασης σε επαγγελματικές εγκαταστάσεις

Προκειμένου να διενεργεί τις έρευνές της η ομάδα επιθεώρησης έχει το δικαίωμα πρόσβασης στις επαγγελματικές εγκαταστάσεις της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας που καλύπτονται από το αντικείμενο της επιθεώρησης¹⁸.

Ο βαθμός στον οποίο προστατεύεται η ιδιοκτησία εξαρτάται από τις ιδιαιτερότητες της εθνικής νομοθεσίας. Προς τον σκοπό αυτό, η ΕΚΤ πρέπει να σέβεται αυτές τις εθνικές νομοθεσίες που απαιτούν προηγούμενη έγκριση από τις δικαστικές αρχές για τη διενέργεια επιθεωρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 13 του κανονισμού ΕΕΜ.

Δικαίωμα ζήτησης πληροφοριών ή εγγράφων

Στο πλαίσιο του αντικείμενου της επιθεώρησης, η ομάδα επιθεώρησης μπορεί να διεξάγει όλες τις αναγκαίες έρευνες για οποιοδήποτε πρόσωπο που αναφέρεται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 του κανονισμού ΕΕΜ¹⁹, εγκαταστημένο ή ευρισκόμενο σε ένα συμμετέχον κράτος μέλος. Επομένως, η ομάδα επιθεώρησης έχει το δικαίωμα²⁰:

- να ζητεί από την επιθεωρούμενη νομική οντότητα οποιαδήποτε πληροφορία, εξήγηση ή αιτιολογία·

¹⁸ Άρθρο 12 παράγραφος 2 του κανονισμού ΕΕΜ και άρθρο 143 παράγραφος 3 του κανονισμού για το πλαίσιο ΕΕΜ.

¹⁹ Πιστωτικά ιδρύματα, χρηματοδοτικές εταιρείες συμμετοχών, μεικτές χρηματοοικονομικές εταιρείες συμμετοχών και εταιρίες συμμετοχών μεικτής δραστηριότητας εγκατεστημένες στα συμμετέχοντα κράτη μέλη καθώς και πρόσωπα που ανήκουν σε οντότητες ή τρίτα μέρη στα οποία οι οντότητες αυτές έχουν αναθέσει καθήκοντα ή δραστηριότητες.

²⁰ Σύμφωνα με τα άρθρα 10 και 11 του κανονισμού ΕΕΜ και το άρθρο 139 του κανονισμού για το πλαίσιο ΕΕΜ.

- να λαμβάνει και να ελέγχει κάθε έγγραφο που χρειάζεται και αφορά τις δραστηριότητες και τις λειτουργίες της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας, ανεξαρτήτως της φύσης του, όπως βιβλία και αρχεία, μητρώα, δηλώσεις, επίσημα πορίσματα, λογιστικά έγγραφα και τεκμηρίωση μεθοδολογίας·
- να λαμβάνει αντίγραφα ή αποσπάσματα αυτών των εγγράφων, αν δεν παρέχονται σε ηλεκτρονική μορφή·
- να διενεργεί ελέγχους έχοντας πρόσβαση μόνο για ανάγνωση (read-only) σε όλα τα σχετικά συστήματα πληροφορικής, βάσεις δεδομένων, εργαλεία πληροφορικής, ηλεκτρονικά αρχεία και στοιχεία που χρησιμοποιεί η επιθεωρούμενη νομική οντότητα.

Δικαίωμα εξέτασης μέσω συνέντευξης οποιουδήποτε προσώπου

Η ομάδα επιθεώρησης έχει το δικαίωμα να εξετάζει μέσω συνέντευξης οποιουδήποτε πρόσωπο αναφέρεται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 του κανονισμού ΕΕΜ, ανεξαρτήτως της ιεραρχικής του βαθμίδας, το οποίο θα μπορούσε να της παρέχει πληροφορίες και στοιχεία χρήσιμα για τις έρευνές της. Με αυτήν την ιδιότητα, η ομάδα επιθεώρησης μπορεί να ζητεί τη συνεργασία καταρτισμένων μελών του προσωπικού της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας, ανάλογα με τη φύση των ζητούμενων πληροφοριών²¹.

Ανταλλαγή πληροφοριών με τους εξωτερικούς ελεγκτές

Σύμφωνα με το άρθρο 56 παράγραφος στ) της CRD IV και το άρθρο 12 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014 σχετικά με ειδικές απαιτήσεις όσον αφορά τον υποχρεωτικό έλεγχο **οντοτήτων δημοσίου συμφέροντος**,²² ο επικεφαλής αποστολής μπορεί να επικοινωνεί με τους εξωτερικούς ελεγκτές της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας προκειμένου να συγκεντρώσει όλες τις πληροφορίες ή/και όλες τις σχετικές απόψεις που εμπíπτουν στο αντικείμενο της επιθεώρησης.

Δικαίωμα ζήτησης της συνδρομής των ΕΑΑ σε περίπτωση εναντίωσης

Σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 5 του κανονισμού ΕΕΜ, εάν κάποιος πρόσωπο αντιτάσσεται στη διενέργεια επιθεώρησης η οικεία ΕΑΑ πρέπει να παρέχει στον επικεφαλής αποστολής την αναγκαία συνδρομή κατ' εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας.

²¹ Σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού ΕΕΜ.

²² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 537/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, σχετικά με ειδικές απαιτήσεις όσον αφορά τον υποχρεωτικό έλεγχο οντοτήτων δημοσίου συμφέροντος, ΕΕ L 158 της 27.5.2014, σ. 77.

3.2 Πρακτικές της ομάδας επιθεώρησης

Η ομάδα επιθεώρησης πρέπει να ενεργεί με δεοντολογικό και επαγγελματικό τρόπο σύμφωνα με τις ισχύουσες νομοθεσίες, κανονισμούς και επαγγελματικές διαδικασίες. Πρέπει να λαμβάνει υπόψη τους λειτουργικούς περιορισμούς της επιθεωρούμενης οντότητας, στο βαθμό που δεν παρακωλύεται η διαδικασία έρευνας.

Επαγγελματικό απόρρητο

Το άρθρο 27 του κανονισμού ΕΕΜ ορίζει τα πρότυπα της ΕΚΤ για την τήρηση επαγγελματικού απορρήτου στο πλαίσιο του ΕΕΜ. Από την άποψη αυτή, «τα μέλη του εποπτικού συμβουλίου, του προσωπικού της ΕΚΤ και του αποσπασμένου προσωπικού των συμμετεχόντων κρατών μελών που ασκούν εποπτικά καθήκοντα υπόκεινται, ακόμη και μετά την ολοκλήρωση των καθηκόντων τους, στις απαιτήσεις τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου κατ' άρθρο 37 του καταστατικού του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ και στις σχετικές πράξεις της νομοθεσίας της Ένωσης».

Επιπλέον, η υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου όπως ορίζεται στο άρθρο 53 της CRD IV ισχύει για όλα τα πρόσωπα που εργάζονται ή που εργάστηκαν στις αρμόδιες αρχές και για ελεγκτές ή εμπειρογνώμονες που ενεργούν εκ μέρους των αρμόδιων αρχών. Το επαγγελματικό απόρρητο προϋποθέτει τη γενική υποχρέωση της μη αποκάλυψης πληροφοριών που έχουν ληφθεί υπό επίσημη ιδιότητα, εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπονται από τον νόμο.

Το επαγγελματικό απόρρητο ισχύει για περιστατικά, ενέργειες και μη δημόσιες πληροφορίες που υποπίπτουν στην αντίληψη των μελών της ομάδας επιθεώρησης στη διάρκεια της επιθεώρησης. Καλύπτει όλες τις εμπιστευτικές πληροφορίες που λαμβάνονται στη διάρκεια διενέργειας των ελέγχων.

Ανεξαρτησία και αντικειμενικότητα

Η ΕΚΤ, με τη συνδρομή των ΕΑΑ που παρέχουν τους πόρους για τις επιθεωρήσεις, πρέπει να διασφαλίζει ότι τα μέλη της ομάδας επιθεώρησης αποφεύγουν τυχόν συγκρούσεις συμφερόντων.

Το άρθρο 10 παράγραφος 3 της [κατευθυντήριας γραμμής της ΕΚΤ της 12ης Μαρτίου 2015](#)²³ αναγνωρίζει τους κανόνες, που πρέπει να τηρούνται στη διάρκεια μιας επιθεώρησης, όσον αφορά την απαγόρευση λήψης οφελών: «Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, δεν επιτρέπονται εξαιρέσεις για ωφελήματα που προσφέρονται από πιστωτικά ιδρύματα σε μέλη του προσωπικού της ΕΚΤ ή ΕΑΑ κατά τη διάρκεια επιτόπιων επιθεωρήσεων ή αποστολών ελέγχου, εκτός αν πρόκειται για αμελητέας αξίας φιλοξενία προσφερόμενη σε επαγγελματικό πλαίσιο».

²³ Κατευθυντήρια γραμμή της ΕΚΤ, της 12ης Μαρτίου 2015, για τον καθορισμό των αρχών πλαισίου δεοντολογίας του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (ΕΚΤ/2015/12), ΕΕ L 135 της 2.6.2015, σ. 29.

Στο πλαίσιο των επιθεωρήσεων, η ομάδα επιθεώρησης πρέπει να αποφεύγει να παρέχει συμβουλές ή να ανταλλάσσει προσωπικές γνώμες.

Συμμόρφωση προς τους εσωτερικούς κανόνες της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας

Η ομάδα επιθεώρησης πρέπει να συμμορφώνεται προς τους εσωτερικούς κανόνες της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας όσον αφορά την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα συστήματα πληροφορικής και την πρόσβαση προσώπων σε εγκαταστάσεις, όπως κοινοποιούνται από την επιθεωρούμενη νομική οντότητα, στο βαθμό που είναι συμβατοί με τις ανάγκες της επιθεώρησης. Η ομάδα επιθεώρησης θα πρέπει να αποφεύγει οποιαδήποτε μη εξουσιοδοτημένη χρήση εξοπλισμού ή πρόσβαση που διατίθεται για τον σκοπό των ελέγχων. Η ομάδα θα πρέπει να είναι σε θέση να έχει πρόσβαση, μόνο για ανάγνωση, σε σχετικά συστήματα πληροφορικής και βάσεις δεδομένων, αλλά δεν μπορεί να ζητεί ή να δέχεται δικαιώματα πρόσβασης που επιτρέπουν την τροποποίηση εγγράφων ή εσωτερικών στοιχείων.

3.3 Δικαιώματα των επιθεωρούμενων νομικών οντοτήτων και προσδοκίες της εποπτικής αρχής

3.3.1 Δικαιώματα των επιθεωρούμενων νομικών οντοτήτων

Δικαίωμα ενημέρωσης για την έναρξη επιθεώρησης

Όπως προβλέπεται στο άρθρο 145 παράγραφος 1 του κανονισμού για το πλαίσιο EEM, τουλάχιστον πέντε εργάσιμες ημέρες πριν από την έναρξη της επιθεώρησης, η ΕΚΤ κοινοποιεί στη νομική οντότητα που υπόκειται σε επιθεώρηση την απόφασή της να διενεργήσει επιθεώρηση. Ωστόσο, το άρθρο 145 παράγραφος 2 του ίδιου κανονισμού διευκρινίζει ότι, εφόσον απαιτείται για «την ορθή διεξαγωγή και την αποτελεσματικότητα της επιθεώρησης», η ΕΚΤ μπορεί να διεξάγει επιθεώρηση χωρίς προηγουμένως να ενημερώσει την εποπτευόμενη οντότητα.

Δυνατότητα σχολιασμού των περιστατικών και των ευρημάτων

Μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου εκπονείται σχετικό πόρισμα. Η εκπόνηση αυτού του πορίσματος ακολουθεί διαφορετικά στάδια. Το σχέδιο πορίσματος περιέχει τα περιστατικά και τα ευρήματα τα οποία συζητούνται από τον επικεφαλής της αποστολής με την επιθεωρούμενη νομική οντότητα στη διάρκεια της τελευταίας συνάντησης. Η επιθεωρούμενη νομική οντότητα έχει στη διάθεσή της δύο εβδομάδες για να υποβάλει γραπτώς τα σχόλιά της επί του περιεχομένου του σχεδίου

πορίσματος. Αυτά τα σχόλια θα πρέπει να επικεντρώνονται στην περίληψη και στα βασικά ευρήματα και θα πρέπει να υποβάλλονται με υπόδειγμα παρατηρήσεων το οποίο θα παρέχεται στην επιθεωρούμενη νομική οντότητα μαζί με το σχέδιο πορίσματος: στην πρώτη στήλη παρατίθενται τα μέρη του σχεδίου πορίσματος επί του οποίου επιθυμεί να υποβάλλει σχόλια η επιθεωρούμενη νομική οντότητα, στη δεύτερη στήλη παρατίθενται τα σχόλια της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας και η τρίτη στήλη χρησιμοποιείται από τον επικεφαλής της αποστολής για να απαντήσει στα ληφθέντα σχόλια.

Έπειτα από την τελευταία συνάντηση ο επικεφαλής αποστολής ολοκληρώνει το σχέδιο πορίσματος, αφού λάβει υπόψη τις παρατηρήσεις της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας, εφόσον χρειάζεται.

Ανάγκη ενημέρωσης για τα αποτελέσματα της επιθεώρησης

Στη διάρκεια της επιθεώρησης, τα ανώτατα διοικητικά στελέχη της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας μπορεί να ζητήσουν από τον επικεφαλής της αποστολής τη διενέργεια μίας ή περισσότερων ενδιάμεσων συναντήσεων που θα αφορούν την πρόοδο της επιθεώρησης ή οποιοδήποτε άλλο σχετικό θέμα. Στη διάρκεια αυτών των συναντήσεων, η επιθεωρούμενη νομική οντότητα μπορεί να κοινοποιήσει τις παρατηρήσεις της σχετικά με τους ελέγχους της επιθεώρησης προκειμένου να επισημάνει χρήσιμες πληροφορίες. Πριν από τη διενέργεια μιας τέτοιας συνάντησης, η επιθεωρούμενη νομική οντότητα θα πρέπει να κοινοποιήσει τα θέματα προς συζήτηση, καθώς και το σκεπτικό και τους στόχους της συνάντησης.

Τα αποτελέσματα της επιθεώρησης παρέχονται στην επιθεωρούμενη νομική οντότητα μέσω ενός τελικού πορίσματος το οποίο υπογράφεται από τον επικεφαλής αποστολής και αποστέλλεται από την ΕΚΤ στην επιθεωρούμενη νομική οντότητα (ή στη μητρική της εταιρεία, βλ. ενότητα 2.2.3 «Φάση σύνταξης και υποβολής πορίσματος»). Στη συνέχεια αποστέλλεται στην επιθεωρούμενη νομική οντότητα σχέδιο επιστολής περαιτέρω ενεργειών ή σχέδιο απόφασης με τις συστάσεις ή με τα εποπτικά μέτρα που θα πρέπει να υλοποιηθούν. Η επιθεωρούμενη νομική οντότητα μπορεί να συζητήσει το σχέδιο επιστολής περαιτέρω ενεργειών στη διάρκεια της συνάντησης λήξης της επιθεώρησης στην οποία προεδρεύει ο συντονιστής της ΜΕΟ και στην οποία συμμετέχει ο επικεφαλής αποστολής. Στην περίπτωση εποπτικής απόφασης, η οποία περιλαμβάνει σε μεταγενέστερο στάδιο επίσημη περίοδο «δικαιώματος ακρόασης», συνήθως δεν πραγματοποιούνται συναντήσεις λήξης.

3.3.2 Οι προσδοκίες της εποπτικής αρχής όσον αφορά τις επιθεωρούμενες νομικές οντότητες

Επαγγελματικές συνθήκες εργασίας

Οι επιθεωρούμενες νομικές οντότητες πρέπει να προβαίνουν στις απαραίτητες ρυθμίσεις που θα επιτρέπουν στην ομάδα επιθεώρησης να ασκεί πλήρως τις

εξουσίες έρευνας που της έχουν ανατεθεί, όπως ορίζονται στο Κεφάλαιο III, Ενότητα 1 του κανονισμού ΕΕΜ. Συγκεκριμένα, πρέπει να παρέχουν στα μέλη της ομάδας επιθεώρησης πρόσβαση αφενός σε όλα τα έγγραφα που είναι αναγκαία για τη διενέργεια των ελέγχων και αφετέρου σε όλα τα καταρτισμένα μέλη του προσωπικού που είναι απαραίτητα για την εξασφάλιση πρόσβασης στις αναγκαίες πληροφορίες.

Τα ανώτατα διοικητικά στελέχη και οι υπάλληλοι της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας θα πρέπει να επιδιώκουν μια επαγγελματική και ευγενική συμπεριφορά προς την ομάδα επιθεώρησης σε όλη τη διάρκεια της επιθεώρησης.

Εμπιστευτικότητα των εγγράφων που ανταλλάσσονται στη διάρκεια της επιθεώρησης

Οι επιθεωρούμενες νομικές οντότητες θα πρέπει να τηρούν την εμπιστευτικότητα των εγγράφων που παρέχει η ΕΚΤ ή οι ΕΑΑ στο πλαίσιο της διαδικασίας επιθεώρησης και της περαιτέρω παρακολούθησης. Παρομοίως, ο επικεφαλής αποστολής είναι υπεύθυνος για την τήρηση της εμπιστευτικότητας των εγγράφων που παρέχει η επιθεωρούμενη νομική οντότητα.

Επικοινωνία στη διάρκεια της επιθεώρησης

Η επιθεωρούμενη νομική οντότητα θα πρέπει να ενημερώνει τον επικεφαλής αποστολής για τυχόν δυσκολίες κατά την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος οδηγού, ιδίως αν θα είχαν αντίκτυπο στο πρόγραμμα εργασίας της ομάδας επιθεώρησης ή στη χρονική διάρκεια της επιθεώρησης. Ο επικεφαλής αποστολής θα πρέπει να αναφέρει στην ΕΚΤ και στην οικεία ΕΑΑ τέτοιες δυσκολίες και τον ενδεχόμενο αντίκτυπο στη χρονική διάρκεια και στα αποτελέσματα της αποστολής.

3.3.3 Συνεργασία την οποία θα πρέπει να παρέχουν οι εκπροσώποι της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας στη διάρκεια της επιθεώρησης

Προκειμένου να διενεργηθεί η επιθεώρηση, πρακτικές πτυχές, όπως η πρόσβαση προσώπων σε εγκαταστάσεις, τα αιτήματα για παροχή πληροφοριών και η διενέργεια συναντήσεων, συμφωνούνται κατά την έναρξη της επιθεώρησης από την επιθεωρούμενη νομική οντότητα και τον επικεφαλής αποστολής.

Συνθήκες εργασίας

Η επιθεωρούμενη νομική οντότητα θα πρέπει να διασφαλίζει ότι στην ομάδα επιθεώρησης παρέχονται οι ενδεδειγμένες συνθήκες λειτουργίας, όπως μεταξύ άλλων ασφαλή γραφεία, ατομικοί σταθμοί εργασίας, πρόσβαση στο διαδίκτυο και τηλέφωνα κ.λπ., σε μια κατάλληλη αίθουσα που μπορεί να κλειδωθεί και βρίσκεται κοντά στους προς επιθεώρηση τομείς.

Η επιθεωρούμενη νομική οντότητα μπορεί να ζητήσει τη δημιουργία ενός ή περισσότερων ηλεκτρονικών γραμματοκιβωτίων (email boxes) στη διεύθυνση της οντότητας προκειμένου να διευκολύνεται η διοργάνωση των συναντήσεων και η υποβολή των ζητούμενων εγγράφων. Στο τέλος της επιθεώρησης η ομάδα επιθεώρησης μπορεί να ζητήσει από την επιθεωρούμενη νομική οντότητα αντίγραφο του περιεχομένου των ηλεκτρονικών γραμματοκιβωτίων της.

Υποβολή των ζητούμενων πληροφοριών

Τα έγγραφα που ζητεί η ομάδα επιθεώρησης θα πρέπει να παρέχονται σε ηλεκτρονική μορφή, αλλά και σε έντυπη μορφή, αν το ζητήσει η ομάδα.

Για τη διευκόλυνση της ομάδας επιθεώρησης, μπορεί να δημιουργηθεί ένας φάκελος, που θα υποδιαιρείται κατά θέματα και θα είναι προσβάσιμος από την ομάδα, στα συστήματα πληροφορικής της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας ή εναλλακτικά σε ασφαλή κοινή μονάδα δίσκου για ανταλλαγή στοιχείων, αν χρειάζεται.

Διαθεσιμότητα των μελών του προσωπικού της επιθεωρούμενης οντότητας

Τα ανώτατα διοικητικά στελέχη και οι υπάλληλοι της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας θα πρέπει να απαντούν εγκαίρως και χωρίς άσκοπες καθυστερήσεις στα αιτήματα της ομάδας επιθεώρησης για τη διενέργεια συνεντεύξεων και την παροχή πληροφοριών. Θα πρέπει να συνεργάζονται καλόπιστα, με ταχύτητα και δεξιότητα όσον αφορά τα εν λόγω αιτήματα.

Τα αιτήματα για παροχή πληροφοριών θα πρέπει να απαντώνται προσεκτικά και εντός των προθεσμιών που έχουν συμφωνηθεί. Τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα θα πρέπει επίσης να ενημερώνουν τα μέλη της ομάδας επιθεώρησης για οποιαδήποτε σχετική πληροφορία, ακόμα και αν δεν τους έχει ζητηθεί ρητά.

Οι επιθεωρούμενες νομικές οντότητες θα πρέπει να παρέχουν τα ζητούμενα έγγραφα και αρχεία το συντομότερο δυνατόν, όταν είναι άμεσα διαθέσιμα, ή διαφορετικά εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, όπως ζητείται από τον επικεφαλής αποστολής. Ο επικεφαλής αποστολής θα πρέπει να αξιολογεί τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η επιθεωρούμενη νομική οντότητα με δέουσα προσοχή ως προς τους χρονικούς περιορισμούς της επιθεώρησης και να ιεραρχεί τα αιτήματα παροχής πληροφοριών.

Διοργάνωση συναντήσεων

Οι επιθεωρούμενες νομικές οντότητες θα πρέπει να διευκολύνουν τη διοργάνωση συναντήσεων με τους αρμόδιους επικοινωνίας με τους οποίους επιθυμεί να συναντηθεί η ομάδα επιθεώρησης. Αυτοί οι αρμόδιοι επικοινωνίας μπορεί να είναι εσωτερικά ή εξωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη οποιουδήποτε επιπέδου, ιδίως σύμβουλοι ή πάροχοι υπηρεσιών στους οποίους έχουν ανατεθεί οι σχετικές εργασίες.

Η επιθεωρούμενη νομική οντότητα θα πρέπει να διασφαλίζει ότι όλες οι συνεντεύξεις που έχει ζητήσει η ομάδα επιθεώρησης πραγματοποιούνται το συντομότερο δυνατόν.

Ιεραρχική βαθμίδα των εκπροσώπων των επιθεωρούμενων οντοτήτων

Ο διευθύνων σύμβουλος ή εκπρόσωποι σε επίπεδο εκτελεστικών μελών του διοικητικού συμβουλίου των επιθεωρούμενων νομικών οντοτήτων θα πρέπει να παρίστανται ή να εκπροσωπούνται από στελέχη επαρκώς υψηλής ιεραρχικής βαθμίδας κατά την έναρξη των ελέγχων και σε συναντήσεις που αφορούν τη στρατηγική ή την επιχειρησιακή πολιτική των εν λόγω οντοτήτων. Η παρουσία τους αναμένεται ιδίως στην εναρκτήρια συνάντηση καθώς και στις συναντήσεις στις οποίες παρουσιάζονται τα ευρήματα της ομάδας επιθεώρησης και οι συστάσεις του συντονιστή της ΜΕΟ, δηλ. στην τελευταία συνάντηση και στη συνάντηση λήξης.

Διορισμός αρμόδιου επικοινωνίας

Ο επικεφαλής αποστολής μπορεί να ζητήσει να οριστεί, εντός της οργάνωσης της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας, ένας αρμόδιος επικοινωνίας αρκετά υψηλής ιεραρχικής βαθμίδας που θα διασφαλίζει τη σωστή και έγκαιρη αντιμετώπιση των αιτημάτων της ομάδας επιθεώρησης και την απευθείας επικοινωνία της ομάδας με τα σωστά πρόσωπα. Ο αρμόδιος επικοινωνίας μπορεί να διευκολύνει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της ομάδας επιθεώρησης και της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας.

Στην περίπτωση αυτή, η επιθεωρούμενη νομική οντότητα θα πρέπει να ορίσει αρμόδιο επικοινωνίας επαρκώς υψηλής λειτουργικής και ιεραρχικής βαθμίδας για να έρχεται σε επαφή με την ομάδα επιθεώρησης. Αυτό το πρόσωπο θα πρέπει να κατέχει θέση που να του επιτρέπει να παρακολουθεί περαιτέρω ενέργειες και να χειρίζεται τα αιτήματα για τη διενέργεια συνεντεύξεων και παροχής πληροφοριών. Αποτελεί ευθύνη της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας να διασφαλίζει ότι το καθορισμένο πρόσωπο ή αντικαταστάτης του, αν κρίνεται απαραίτητο, θα είναι πάντοτε διαθέσιμοι προκειμένου να αποφεύγεται η καθυστέρηση ή η αποτροπή του ελέγχου.

Ωστόσο, όταν κρίνεται απαραίτητο από τον επικεφαλής αποστολής, οποιοδήποτε μέλος της ομάδας θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να επικοινωνεί απευθείας με οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο της επιθεωρούμενης νομικής οντότητας και να διενεργεί συνάντηση χωρίς την παρουσία του αρμόδιου επικοινωνίας.

3.4 Γλώσσα που χρησιμοποιείται στη διάρκεια της επιθεώρησης

Σύμφωνα με το άρθρο 24 του κανονισμού για το πλαίσιο EEM οι εποπτευόμενες οντότητες και οποιοδήποτε άλλο νομικό ή φυσικό πρόσωπο που υπόκειται ατομικά σε εποπτικές διαδικασίες της ΕΚΤ μπορεί να συμφωνήσουν να χρησιμοποιούν μία επίσημη γλώσσα της ΕΕ στην έγγραφη επικοινωνία τους, ακόμη και όσον αφορά τις εποπτικές αποφάσεις της ΕΚΤ. Εάν ο εποπτευόμενος όμιλος επιλέξει να επικοινωνεί με την ΕΚΤ σε μία επίσημη γλώσσα για ολόκληρο τον όμιλο θα πρέπει να υποδείξει σε επιστολή προς τη ΜΕΟ τη γλώσσα που επιθυμεί να χρησιμοποιηθεί.

Γλώσσα του πορίσματος της επιθεώρησης

Η γλώσσα εργασίας της ευρωπαϊκής τραπεζικής εποπτείας είναι τα αγγλικά. Αυτό σημαίνει ότι το πόρισμα που εκπονείται στο τέλος της επιθεώρησης παραδίδεται στην ΕΚΤ και στην επιθεωρούμενη νομική οντότητα στα αγγλικά. Εάν η επιθεωρούμενη νομική οντότητα έχει συμφωνήσει με την ΕΚΤ να χρησιμοποιεί μια άλλη γλώσσα της ΕΕ σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 2 του κανονισμού για το πλαίσιο EEM, η ΕΚΤ θα παράσχει το πόρισμα στη γλώσσα που έχει επιλέξει η οντότητα. Οι επιθεωρούμενες νομικές οντότητες ερωτώνται ρητά κατά πόσο συμφωνούν να χρησιμοποιούν αγγλικά στην επικοινωνία τους με την ομάδα επιθεώρησης και τις ΜΕΟ, για λόγους αποτελεσματικότητας.